

Полностью оправдано, что современная жизнь требует того, чтобы сексуальное воспитание было поставлено на совершенно новый уровень. Супруги, владеющие этим знанием, могут достигнуть сексуальной гармонии. Интимные супружеские отношения не самый важный фактор, связывающий супругов. Было бы ошибочно уделять им первостепенную роль, как и отрицать их важность.

TSOVINAR NERSISYAN

"Urartu" University of Practical Psychology and Sociology PhD student

THE PROBLEM OF SEXUAL RELATIONS WITHIN THE CONTEXT SPOUSAL RELATIONSHIPS

Let's clarify the impact of sexual disharmony on the couple's relationship. It has a pretty big impact on human function and its completeness may become an inexhaustible source of energy and creative inspiration and guarantee of a good mood. A considerable part of young people by getting married do not know the psychosexual basics of marriage.

Fully justified is the fact that modern life requires that sexual education was at a whole new level. Spouses owning this can achieve sexual harmony.

Intimate marital relations are not the most important factor binding spouses. But it would be wrong, both to give it a primary role in relations and to deny its importance.

ՄԱՐԻՆԵ ՄԻՔԱՅԵԼՅԱՆ

Հոգեբանական գիտությունների թեկնածու,
Խաչատուր Աբովյանի անվան հայկական պետական մանկավարժական
համալսարանի հոգեբանության ամբիոնի դոցենտ

ԱՇԱԿԵՐՏՆԵՐԻ ԵՐԵՎԱԿԱՅՈՒԹՅԱՆ ՈՒՍՈՒՄՆԱՍԻՐՈՒՄԸ ԹՈՐԱՆՍԻ ՄԵԹՈԴԻԿԱՅԻ ՄԻՋՈՑՈՎ

Հոդվածը նվիրված է աշակերտների երևակայության առանձնահատկությունների հետազոտմանը: Թորանսի մեթոդիկայի միջոցով ուսումնասիրվել են աշակերտների ստեղծագործական երևակայության արագությունը, ճկունությունը, ինքնատիպությունը և նոր գաղափարները մանրակրկիտ վերամշակելու ունակությունը: Կատարվել է աղջիկների և տղաների երևակայության յուրահատկությունների համեմատական վերլուծություն: Իրականացվել է ձևավորող գիտափորձ՝ պարզելու համար, թե ինչքանով է արտաքին ներգործությունը նպաստում երևակայության գործընթացների ակտիվացմանը:

Հանգուցային բառեր և արտահայտություններ. ստեղծագործական երևակայություն, երևակայության ճկունություն, արագություն, ինքնատիպություն, նոր գաղափարների վերամշակում, ձևավորող գիտափորձ:

Երևակայությունը հոգեկան գործունեություն է, մտային այնպիսի իրավիճակների, պատկերացումների ստեղծում, որոնք նախկինում իրականում չեն եղել, չեն ընկալվել մարդու կողմից: Գոյություն ունեն երևակայության մի շարք բնորոշումներ: Երևակայությունը նախկինում նմանը չունեցող պատկերներ ստեղծելու մարդկային գիտակցության ունակությունն է [6]: Երևակա-

յությունը մարդու խորասուզվելն է իր ներաշխարհի և այնտեղ պատկերներ, կերպարներ և պատկերացումներ ստեղծելը [3]: Երևակայությունը հիշողության մեջ կոտակված մտապատկերների հետ կատարվող իմացական գործընթաց է, որի շնորհիվ ստացվում են որակապես նոր պատկերներ կամ հիշողության մտապատկերների նոր, ինքնատիպ զուգորդություններ [2]:

Երևակայությունը մարդու կյանքում մեծ դեր ունի: Երևակայության շնորհիվ մարդը մտովի կարող է տեղափոխվել տարբեր աշխարհներ՝ ապագա, անցյալ, և վերադառնալ ներկա: Լինում են իրավիճակներ, երբ մարդը երևակայորեն իր առջև որևէ նպատակ է դնում և այն իրագործելու համար որոշակի աշխատանք է կատարում. այդ ընթացքում նա պատկերացնում է բոլոր փոփոխությունները, որոնք տեղի են ունենալու:

Երեխայի երևակայությունը զարգանում է նրա տարիքին զուգընթաց: Այն հատկապես լավ է զարգանում 5-15 տարեկանում: Եթե այս ժամանակահատվածում երևակայության զարգացումը հապաղում է, հետագայում նրա ակտիվությունը նվազում է, և արդյունքում նվազում են նաև մարդու ստեղծագործական մտածողության հնարավորությունները, մարում է հետաքրքրությունը արվեստի և գիտության նկատմամբ: Ցանկացած ստեղծագործական աշխատանք իրականանում է երևակայության շնորհիվ: Երևակայության զարգացումը սերտորեն կապված է երեխայի հետաքրքրությունների շրջանակի ընդլայնման և հետաքրքրասիրության զարգացման հետ: Յուրաքանչյուր հոգեպես առողջ երեխա հետաքրքրասեր է, ունի ակտիվ երևակայություն: Հարց է ծագում՝ ինչպե՞ս զարգացնել երեխայի երևակայությունը: Քանի որ մարդու երևակայությունը սերտորեն կապված է մտածողության հետ, իսկ միտքն ու պատկերն անբաժանելի են, ուստի այն ամենը, ինչը նպաստում է մտածողության զարգացմանը, օգտակար է նաև երևակայության համար: Երևակայությունը երեխաների մոտ պետք է զարգացնել վաղ տարիքից, դա կարելի է իրականացնել ակտիվացնող խաղերի, վարժությունների միջոցով:

Միջին դասարաններում աշակերտների երևակայության զարգացման մակարդակը բացահայտելու, աղջիկների և տղաների երևակայության համեմատական վերլուծություն կատարելու նպատակով անց ենք կացրել հետազոտություն: Հետազոտության ընտրանքը Վայքի թիվ 2 միջնակարգ դպրոցի 7բ և 7գ դասարանցիներն են: Հետազոտությանը մասնակցել են 48 աշակերտներ: Հետազոտությունը տևել է 2 ամիս:

Հետազոտության ընթացքում կիրառել ենք դիտման, գիտափորձի, թեստավորման և անկախ փորձագետների գնահատման մեթոդները:

Թորանսի՝ ստեղծագործական երևակայության մակարդակն ուսումնասիրող մեթոդիկայի [5] մոդելային մարտկոցների կրճատ տարբերակն «Ավարտիր նկարը» առաջադրանքն է: Այս թեստը կարող է օգտագործվել երեխաների ստեղծագործական երևակայությունը հետազոտելու համար՝ սկսած նախադպրոցականից (5-6տ.) մինչև ավագ դպրոցական տարիք (17-18տ.): Աշակերտները թեստի պատասխանները ներկայացնում են նկարների տեսքով և դրանց վերաբերյալ շարադրանքով:

Թեստավորմանը նախապատրաստելիս հետազոտողը պետք է խուսափի «թեստ», «քննություն», «ստուգում» բառերի կիրառումից: Անհրաժեշտության դեպքում խորհուրդ է տրվում օգտագործել «վարժություն», «նկար», «պատկեր» հասկացությունները: Թեստավորման ընթացքում անթույլատրելի է տագնապային իրավիճակի ստեղծումը. անհրաժեշտ է ձևավորել ջերմ, հարմարավետ, վստահելի մթնոլորտ, խթանել երեխաների՝ այլընտրանքային պատասխաններ որոնելու և գտնելու ունակությունը: Թեստավորումը պետք է անցկացնել կլանող և հրապուրիչ խաղի տեսքով: Դա կարևոր է վստահելի և օբյեկտիվ արդյունքներ ստանալու համար:

Չի կարելի թեստավորումն անցկացնել մեծ խմբերում: Խմբի օպտիմալ քանակը 15-35 մարդն է, այսինքն՝ մեկ դասարանից ոչ ավելի: Թեստի լրացումը տևում է 15-20 րոպե:

Նախքան թեստավորումը հետազոտողը պետք է երեխաներին բացատրի, թե նրանք ինչ են կատարելու, նրանց մոտ հետաքրքրություն առաջացնի առաջադրանքների նկատմամբ: Տրվում է հետևյալ հրահանգավորումը. «Երեխաներ, Դուք մեծ հաճույք կստանաք կատարվելիք աշխատանքից: Այն Ձեզ կօգնի իմանալ, թե ինչքանով եք կարողանում ստեղծել նորը և լուծել տարբեր խնդիրներ: Անհրաժեշտ կլինի ակտիվացնել Ձեր ողջ երևակայությունը և մտածելու ունակությունը»:

Թեստի՝ կրկնակի անգամ անցկացման անհրաժեշտությունը հետազոտողը բացատրում է հետևյալ կերպ. «Մենք ցանկանում ենք իմանալ, ինչպես են փոխվել ձեր ընդունակությունները, երևակայությունը և խնդիրների լուծման ունակությունը: Դուք գիտեք, որ մենք ժամանակ առ ժամանակ չափում ենք մեր հասակը և քաշը, որպեսզի հասկանանք՝ ինչքանով ենք մեծացել: Նույնը կատարում ենք այս դեպքում, որպեսզի հասկանանք՝ ինչքանով են փոխվել Ձեր ընդունակությունները»:

Թորանսի մեթոդիկայի առաջադրանքների կատարումից առաջ տրվում է սույն հրահանգը. «Նկարված են անավարտ պատկերներ: Եթե դրանց ավելացնեք լրացուցիչ գծեր, Ձեզ մոտ կստացվեն հետաքրքիր առարկաներ կամ դրվագային նկարներ: Փորձեք մտածել այնպիսի պատկեր կամ պատմություն, որը ոչ ոք չի կարող մտածել: Յուրաքանչյուր պատկերի համար մտածեք հետաքրքիր անվանում»:

Եթե երեխաները հրահանգից հետո հարցեր չեն տալիս, կարելի է անցնել առաջադրանքի կատարմանը: Եթե հարցեր են լինում, անհրաժեշտ է հրահանգը կրկնել ավելի հասկանալի լեզվով: Առաջադրանքը սկսելուց 15 րոպե անց այն դադարեցվում է, և թերթիկները հավաքվում են:

Թորանսի մեթոդիկայի միջոցով բացահայտվում են երևակայության 4 բաղկացուցիչներ՝ *ստեղծագործական երևակայության արագությունը կամ արդյունավետությունը, ճկունությունը, ինքնատիպությունը և նոր գաղափարների մանրամասն վերամշակումը*:

Հետազոտության ընթացքում իրականացրել ենք ձևավորող գիտափորձ: Առաջին փուլում Թորանսի մեթոդիկան անցկացվել է երկու դասարաններում. հետազոտվել և համեմատվել են արդյունքները: Վերլուծությունը հնարավոր

րինս օբյեկտիվ դարձնելու նպատակով երկու դասարանների տվյալները համեմատել են 2 անկախ փորձագետներ: Առավել լավ արդյունքներ գրանցած դասարանը մեր կողմից դիտարկվել է որպես ստուգողական, իսկ մյուսը՝ փորձարարական դասարան: Երկրորդ փուլում կատարել ենք ձևավորող աշխատանք. փորձարարական դասարանի հետ անց ենք կացրել երևակայությունը զարգացնող խաղեր և վարժություններ, որոնց միջոցով փորձել ենք ակտիվացնել ու խթանել աշակերտների երևակայությունը: Ստուգողական դասարանում ոչինչ չենք արել: Մեկուկես ամիս անց նույն թեստը կրկնակի անգամ անցկացվել է երկու դասարաններում: Այնուհետև մշակել և համեմատել ենք դասարանների տվյալները:

Այժմ մեկնաբանենք հետազոտության արդյունքները:

Միջին տարիքի դպրոցականների մոտ ամենաբարձր ցուցանիշներ գրանցվել են «ստեղծագործական երևակայության արագություն կամ արդյունավետություն» սանդղակում, այսինքն՝ երեխաներն արագորեն են նոր պատկերներ և գաղափարներ առաջադրում: Հավելենք, որ ստեղծագործականության արագությունը կամ սահունությունը ստեղծագործական մտածողության համար էական կամ առանցքային նշանակություն չունի: Երևակայության արագության միջին արժեքը աղջիկների մոտ 7.9 է, իսկ տղաների մոտ՝ 8.2:

Մյուս ցուցանիշը *երևակայության ճկունությունն* է: Այն գնահատում է երեխաների գաղափարների բազմազանությունը՝ մի խնդրից մյուսին անցնելու ընդունակությունը: Եթե երեխաները ճկունության ցածր ցուցանիշ են ունենում, դա վկայում է նրանց մտածողության ռիգիդության, կարծրացածության, տեղեկացվածության ցածր մակարդակի, ինտելեկտուալ ներուժի սահմանափակության և ցածր մոտիվացիայի մասին: Հետազոտությունը ցույց տվեց, որ դպրոցականների մոտ բավական բարձր է երևակայության ճկունության աստիճանը: Երևակայության ճկունության միջին արժեքը աղջիկների և տղաների մոտ համապատասխանաբար 7.1 և 7.3 է:

Երևակայության ինքնատիպությունը նոր գաղափարներ առաջադրելու ունակությունն է, այսինքն՝ պարզունակ և համընդհանուր ընդունելություն գտած գաղափարներից տարբերվող գաղափարների ներկայացումը: Այս ցուցանիշի ուժեղ դրսևորումը խոսում է ինտելեկտուալ մեծ ակտիվության առկայության և անհետաքրքիր, ակնհայտ, հեշտ պատասխաններից խուսափելու ունակության մասին:

Համաձայն հետազոտության արդյունքների՝ երեխաների մոտ երևակայության ինքնատիպությունն (օրիգինալություն) ունի միջինից բարձր դրսևորումներ, սակայն զիջում է երևակայության ճկունությանը: Երևակայության ինքնատիպության միջին արժեքն աղջիկների մոտ 3.7 է, տղաների մոտ՝ 7.1: Տղաների երևակայության ինքնատիպության ցուցանիշը կրկնակի անգամ գերազանցում է աղջիկներին:

Նոր պատկերների, գաղափարների մանրամասն վերամշակումը բնութագրական է բարձր առաջադիմություն ունեցող աշակերտներին, ովքեր կառուցողական և գյուտարարական ունակություններ ունեն: Աշխատանքի բնույթից կախված՝ այս ցուցանիշը կարող է ստեղծագործական գործունեության մեջ մի

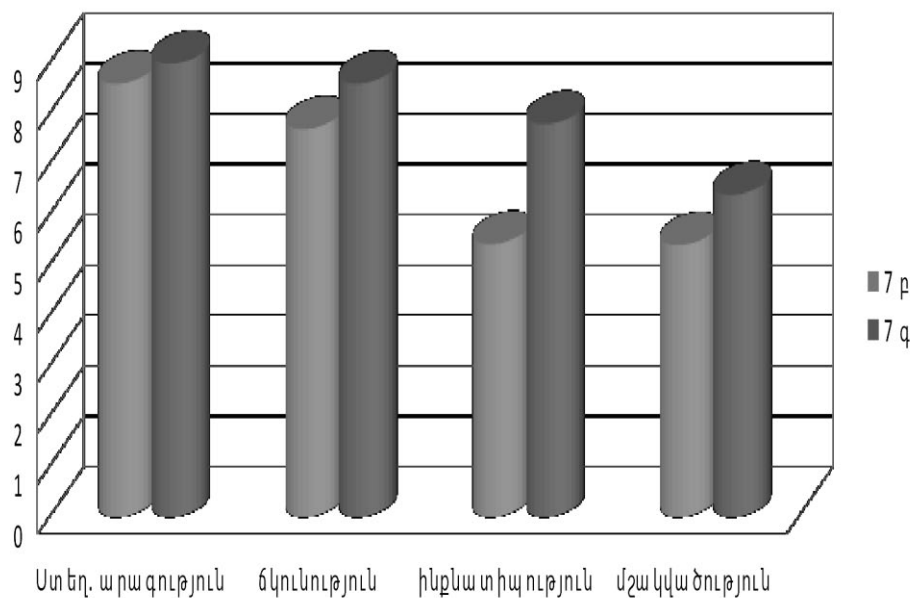
դեպքում առավելության, այլ դեպքում՝ սահմանափակության հանգեցնել: Արդյունքները վկայում են, որ դպրոցականների մոտ նոր գաղափարների վերամշակումն ունի դրսևորման միջին մակարդակ և զիջում է երևակայության մյուս բոլոր ցուցանիշներին: Հատկանշական է, որ այս ցուցանիշը ևս տղաների մոտ ավելի ուժեղ է դրսևորվում: Երևակայական պատկերների մշակվածության միջին արժեքը աղջիկների մոտ 6.1 է, տղաների մոտ՝ 7.2:

Նախնական թեստավորման տվյալների համեմատական վերլուծությունը ցույց տվեց, որ ստեղծագործական երևակայության անխտիր բոլոր ցուցանիշներով միջին դպրոցական տարիքի տղաների արդյունքներն ավելի բարձր են, քան աղջիկներինը:

Ինչպես արդեն նշել ենք, հետազոտությունն անց է կացվել 2 զուգահեռ դասարաններում: Հաշվարկված ցուցանիշները ներկայացված են նկար 1-ում:

Ինչպես նշել ենք, մեր կողմից վերլուծված տվյալների հուսալիությունն ապահովելու նկատառումով չմշակված, առաջնային նյութը տրվել է 2 անկախ փորձագետների, ովքեր նույնպես համեմատել են դասարանների տվյալները: Նրանց կատարած արձանագրությունները համընկել են մեր վերլուծության հետ:

Ստացված տվյալներից ելնելով՝ 7գ-ն, որտեղ ցուցանիշներն ավելի բարձր են, դարձրինք ստուգողական դասարան, իսկ 7բ-ն՝ փորձարարական:

Նկար 1. Ստեղծագործական երևակայության միջին ցուցանիշները՝ նախքան ձևավորող գիտափորձը

Փորձարարական դասարանում պարբերաբար կիրառել ենք երևակայությունը զարգացնող խաղեր և վարժություններ [1, 4]: Յուրաքանչյուր հանդիպմանը ներառել ենք 2-3 վարժություն:

Մեկուկես ամիս անց՝ հետազոտության երկրորդ փուլում, ձևավորող գիտափորձի արդյունքները ստուգելու նպատակով կատարել ենք կրկնակի թեստավորում՝ մեկ անգամ ևս անցկացնելով Թորանսի մեթոդիկան: Ստացված տվյալները արտացոլված են աղյուսակ 1-ում:

Փորձարարական և ստուգողական խմբերում ստեղծագործական երևակայության միջին ցուցանիշների համեմատությունը ձևավորող գիտափորձից առաջ և հետո

Աղյուսակ 1

Ստեղծագործական երևակայության բաղկացուցիչներ	Ստուգողական դասարանի միջին ցուցանիշներ՝ նախքան ձևավորող գիտափորձը	Ստուգողական դասարանի միջին ցուցանիշները՝ ձևավորող գիտափորձից հետո	Փորձարարական դասարանի միջին ցուցանիշները՝ նախքան ձևավորող գիտափորձը	Փորձարարական դասարանի միջին ցուցանիշները՝ ձևավորող գիտափորձից հետո
Ստեղծագործական երևակայության արագություն	8.22	8.6	7.85	9.0
Երևակայության ճկունություն	7.04	7.7	7.07	8.6
Երևակայության ինքնատիպություն	5.73	5.42	5.57	7.8
Նոր պատկերների մանրամասն վերափոխում	5.41	5.4	5.22	6.4

Միանգամայն ակներև է, որ երևակայությունը զարգացնող վարժությունների և խաղերի կիրառումը ձևավորող ներգործություն է ունեցել երեխաների ստեղծագործական ճանաչողության վրա: Փորձարարական դասարանի աշակերտների ստեղծագործականության բոլոր ցուցանիշներում աճ է արձանագրվել՝ ակնհայտորեն գերազանցելով ստուգողական դասարանի համանման արդյունքներին: Ի դեպ, ստուգողական դասարանում գիտափորձից առաջ և հետո ցուցանիշների էական փոփոխություն չի գրանցվել՝ փոքր-ինչ աճել են երևակայության արագության և ճկունության դրսևորման մակարդակները և նվազել է երևակայության ինքնատիպությունը: Այսպիսով, ձևավոր-

րող գիտափորձն էապես խթանել և ակտիվացրել է երեխաների ստեղծագործական երևակայությունը:

Հետաքրքրական են աղջիկների և տղաների երևակայության ցուցանիշների տարբերությունները ձևավորող գիտափորձից առաջ և հետո: Եթե գիտափորձից առաջ տղաների ստեղծագործական երևակայության բոլոր ցուցանիշներն ավելի բարձր էին, ապա գիտափորձից հետո ունենք հետևյալ պատկերը (տես աղյուսակ 2):

Աղջիկների և տղաների ստեղծագործական երևակայության միջին ցուցանիշների համեմատությունը գիտափորձից առաջ և հետո

Աղյուսակ 2

Ստեղծագործական երևակայության բաղկացուցիչներ	Աղջիկների ցուցանիշները՝ նախքան ձևավորող գիտափորձը	Տղաների ցուցանիշները՝ նախքան ձևավորող գիտափորձը	Աղջիկների ցուցանիշները՝ ձևավորող գիտափորձից հետո	Տղաների ցուցանիշները՝ ձևավորող գիտափորձից հետո
Ստեղծագործական երևակայության արագություն	7.9	8.2	9.4	8.6
Երևակայության ճկունություն	7.1	7.3	8.3	9.0
Երևակայության ինքնատիպություն	3.7	7.1	7.2	6.3
Նոր պատկերների, գաղափարների մանրամասն վերամշակում	6.1	7.2	7.4	7.3

Ստեղծագործական երևակայության արագության միջինացված ցուցանիշն աղջիկների մոտ 9.4 է, տղաների մոտ՝ 8.6, երևակայության ճկունությունը համապատասխանաբար՝ 8.3 և 9.0, ինքնատիպությունը՝ 7.2 և 6.3, նոր պատկերների մշակվածությունը՝ 7.4 և 7.3:

Փաստորեն, ձևավորող գիտափորձի արդյունքում աղջիկները, ում երևակայության դրսևորումներն էապես զիջում էին տղաների ցուցանիշներին, ստեղծագործականության ավելի բարձր մակարդակ արձանագրեցին:

Ամփոփելով հետազոտության արդյունքները՝ կարող ենք կատարել հետևյալ եզրահանգումները:

- Երեխաների մոտ ամենից ուժեղ դրսևորվում է երևակայության արագությունը և ճկունությունը: Երևակայության ինքնատիպության ու նոր գաղափարների մանրամասն վերամշակման ցուցանիշները միջին արտահայտվածություն ունեն:

- Միջին դպրոցական տարիքի տղաների ստեղծագործական երևակայությունն ավելի լավ է զարգացած, քան աղջիկներինը: Տղաների երևակայության ինքնատիպությունը կրկնակի անգամ գերազանցում է աղջիկներին:
- Երևակայությունը զարգացնող վարժությունների կիրառումն աղջիկների վրա ավելի մեծ ներգործություն է ունենում, քան տղաների վրա: Այն մեծապես խթանում է աղջիկների ստեղծագործականությունը՝ գերազանցելով տղաների ցուցանիշները:
- Տվյալների վերլուծությունը ցույց է տալիս, որ միջին դպրոցական տարիքում աշակերտների երևակայության զարգացմանը նպաստում է արտաքին ներգործությունը: Երևակայությունը զարգացնող խաղերի և վարժությունների միջոցով կարելի է ակտիվացնել երեխաների երևակայությունը, խթանել ստեղծագործական երևակայության արագության, ճկունության և ստեղծվող պատկերների ինքնատիպության ունակության զարգացումը:
- Դասաժամերին ժամանակ առ ժամանակ երևակայությունը զարգացնող վարժություններ կարող են կատարել մանկավարժները՝ դրանց տրամադրելով 4-5 րոպե:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Հոգեբանական խաղեր և վարժություններ: Ձեռնարկ դաստիարակների, մանկավարժների և հոգեբանների համար/ Կազմ.՝ Թ. Հարությունյան, Հ. Կարապետյան, Ա. Ենգիբարյան: Մասնագիտական խմբագիր՝ Ռ. Ստեփանյան: Եր.: Ասողիկ, 2014, 144 էջ:
2. **Ա. Նալչաջյան**, Հոգեբանության հիմունքներ: Եր.: Հոգեբան, 1997:
3. **Козлов Н. И.** Как определить уровень развития своего воображения. [Электронный ресурс]. Режим доступа: <http://nkozlov.ru/library/samorazvit/d4147/#.Wb-hVXV97VM>. 25.09.2017.
4. **Овчарова Р. В.** Практическая психология в начальной школе, М.: Просвещение, 1996.
5. Сборник психологических тестов. Часть II: Пособие /Сост. Е. Е. Миронова. Мн.: Женский институт ЭНВИЛА, 2006. 146 с.
6. Философия: Энциклопедический словарь. Под ред. А. А. Ивина. М., 2004.

МИКАЕЛЯН МАРИНЕ

Доцент кафедры психологии Армянский государственный педагогический университет имени Хачатура Абовяна, кафедра психологии,
кандидат психологических наук, доцент

ИЗУЧЕНИЕ ВОООБРАЖЕНИЯ ШКОЛЬНИКОВ С ПОМОЩЬЮ МЕТОДИКИ ТОРРАНСА

Статья посвящена исследованию особенностей воображения школьников. По методике Торранса изучены продуктивность, гибкость, оригинальность творческого воображения и умение вырабатывать новые идеи. Проведен сравнительный анализ особенностей воображения девочек и мальчиков. Разработан формирующий эксперимент для определения механизма внешнего влияния на активизацию процессов творческого воображения.

MIKAELIAN MARINE

Candidate of Psychological Sciences Kh. Abovyan Armenian State Pedagogical University,
Associate Professor at the Chair of Psychology

THE STUDY OF PUPIL IMAGINATION VIA THE TORRANCE TECHNIQUE

The article is devoted to the study of the peculiarities of schoolchildren's imagination. The productivity, flexibility, originality and elaboration of the creative imagination are studied with the help of the Torrance method. A comparative analysis of the imagination peculiarities of girls and boys is conducted. A formative experiment has been carried out in order to reveal how much external influence promotes the activation of creative imagination processes.

МИЛАНА ПЕТРОСОВА

Российско - Армянский университет, преподаватель
Директор Центра Позитивной Психотерапии «Позитум»
Президент Армянской Ассоциации Позитивной Психотерапии

ЛИЧНОСТНЫЕ ОСОБЕННОСТИ СТУДЕНТОВ, ОПРЕДЕЛЯЮЩИЕ ИХ ГОТОВНОСТЬ К СЕМЕЙНОЙ ЖИЗНИ

Аннотация. В статье проведен анализ теоретических источников по проблеме готовности молодежи к семейной жизни по личностным особенностям определяющим их готовность к семейной жизни. Целью исследования является изучение личностных особенностей студентов, определяющие их готовность к семейной жизни.

Определены задачи: анализ теоретической литературы, проведение эмпирического исследования, интерпретация результатов и сделаны соответствующие выводы.

Представлены результаты эмпирического исследования, выявляющие предположение о существовании взаимосвязи психологической готовности и личностных особенностей студентов.

Ключевые слова: *готовность к семейной жизни, черты личности, студенческий период.*

Личность-это внутренняя психологическая среда человека, и именно личность адаптируется как к своим имеющимся особенностям, так и к внешним проблематичным ситуациям, в число которых входят и конфликты. Не лишне упомянуть здесь, что в систему личности входят темперамент и характер, способности, установки и чувства, самосознание, ценностные ориентации и мотивы поведения, представления о мире и другие составляющие. Они составляют психологическую систему личности, которая является результатом длительного возрастного развития, социализации и адаптации.

При рассмотрении психологической готовности через призму условий прочной семьи, Мацковский М.С. и Харчев А.Г. отмечали следующие условия:

- взаимное желание понимания, которое развивается в детстве и направлено на улучшение интересов любимого человека;
- акцентирование внимания на другом человеке и психологической готовности понять его, как себя самого, проявляется в желании и способности наблюдать, видеть, уважать, понимать те особенности, привычки, предпочтения, которые присущи любимому человеку;